

Bestuursrapportage Veiligheid

Januari - april 2018

1. Inleiding

Tweemaal per jaar legt het dagelijks bestuur tussentijds verantwoording af over de in de begroting geformuleerde doelstellingen, en de daaraan gekoppelde middelen.

Programma overstijgende onderwerpen

Een aantal thema's speelt in meerdere of alle kolommen. Verantwoording over de stand van zaken van deze onderwerpen vinden hier plaats.

Omgevingswet

Net als gemeenten is Veiligheidsregio Fryslân zich aan het voorbereiden op de komst van de Omgevingswet. Vorig jaar is een impactanalyse opgesteld om te bepalen welke effecten deze wet heeft op onze organisatie. Daarna is iedere kolom zelf gestart om een eigen projectplan op te stellen, om de uit te voeren werkzaamheden vorm te gaan geven. In afstemming met de provincie en de gemeenten is inmiddels gestart met de voorbereidingen van een Omgevingslab Gezondheid in het najaar van 2018. Naar verwachting starten rond de zomer de overige werkzaamheden. Daarmee ligt de veiligheidsregio op schema voor de invoering van de Omgevingswet in 2021.

Algemene verordening gegevensbescherming (AVG)

Per 25 mei 2018 is de AVG van toepassing. Het afgelopen jaar heeft de veiligheidsregio actief gehandeld om op tijd klaar te zijn voor deze wet. Zo is in augustus 2017 al een functionaris gegevensbescherming aangenomen. Daarnaast zijn diverse acties uitgevoerd, gericht op klantgegevens, personeelsgegevens en andere persoonsgegevens. Op de ingangsdatum van de nieuwe verordening voldeed de organisatie aan vrijwel alle gestelde eisen. De enige nog uit te voeren actie is het opstellen van privacy statements. Deze actie wordt binnenkort afgerond, waardoor alle formaliteiten geregeld zijn, en er meer focus kan worden gelegd op de toepassing van de AVG in de praktijk.

Financiële afwijkingen

In deze bestuursrapportage wordt gerapporteerd over de begroting 2018 na eerste wijziging welke gelijktijdig met de jaarrekening 2017 en de begroting 2019 ter zienswijze heeft voorgelegen. De voorzichtige eerste prognose van het operationele resultaat voor 2018 komt uit op € 355.000, opgebouwd door € 185.000 voor de GGD en € 170.000 bij de brandweer. Het voorlopige resultaat van de brandweer wordt geheel veroorzaakt door een lagere aanslag Vennootschapsbelasting. De achtergrond wordt toegelicht in de programma's gezondheid en brandweer.

2. Programma Crisisbeheersing

Afwijkingen ten opzichte van de begroting

In de eerste begrotingswijziging 2018 is voor het project Aanpak Voorkoming Escalatie € 45.000,- incidenteel gevraagd met onderstaande toelichting:

“Aanpak Voorkoming Escalatie (AVE) sluit aan bij de nieuwe 3D aanpak van gemeenten in het sociaal domein en bij de strafketenpartners. De werkwijze geeft helderheid over regie en verantwoordelijkheden. Via de AVE is een opschalingsmodel ontworpen voor bijvoorbeeld Multi probleemgezinnen. Tijdens een bestuurlijke conferentie in 2016 hebben de gemeenten ingestemd met de regierol die VRF hierin pakt (“VRF levert een projectleider voor de duur van het project: 1 juni 2017 – 1 juni 2019). Voor 2018 is 45.000,- benodigd om die regierol te bekostigen”.

Stand van zaken project AVE

De projectleider van VRF werkt nauw samen met de AVE-werkgroep (bestaande uit o.a. vertegenwoordigers van gemeenten en het Veiligheidshuis Fryslân) aan de implementatie van het vastgestelde Plan van Aanpak. Het project verloopt conform de planning. In de eerste vier maanden van 2018 is een Bestuurlijke Conferentie Zorg en Veiligheid georganiseerd en de werkgroep AVE heeft de behoeften van gemeenten en partners geïnventariseerd. Naar aanleiding hiervan worden in de periode mei-december 2018 bestuurlijke oefeningen “Zorgkracht” (in vier gemeenten), bijeenkomsten (rondom thema’s zoals “samenwerken en informatiedeling”) en trainingen (“hoe pak ik de procesregie?”, “hoe gaan we om met privacy en gegevensdeling?”, “de AVE-werkwijze”, trainingen voor procesregisseurs gemeenten) georganiseerd.

Stand van zaken overige resultaten

Nieuwe risico’s / Nieuwe typen crises

VRF richt zich niet alleen meer op fysieke veiligheid (brand, gevaarlijke stoffen, plofkraken) maar ook op sociale veiligheid en nieuwe risico’s c.q. veiligheidsvraagstukken. De werkgroep Aanpak Voorkoming Escalatie heeft in januari een bestuurlijke conferentie AVE georganiseerd voor gemeenten en ketenpartners. In het kader van het thema “kwetsbaarheid achter de voordeur” zijn in vier Friese gemeenten (tezamen met woningbouwcorporaties, GGZ Friesland, Gebiedsteams, Dokterswacht, Brandweer, Politie) trainingen “Serious Game” georganiseerd. Voor nieuwe typen crises zoals cyber is in april een themabijeenkomst “Hoe bereid je je voor op een mogelijke cyberaanval?” georganiseerd in de Lawei in Drachten (ruim 100 deelnemers waaronder vertegenwoordigers van vitale bedrijven en gemeenten).

Uitbreiding van het netwerk met nieuwe partners

VRF intensiveert en breidt haar netwerk uit met nieuwe publieke- en private partners en vergroot hiermee de samenwerkingskracht (“kennisopbouw – kennisdeling/ kennen en gekend worden”) die nodig is om tijdens rampen en crises maatschappelijke ontwrichting van de samenleving te voorkomen c.q. te beperken. Enkele voorbeelden: intensievere samenwerking met de vitale sectoren, de waterketenpartijen, partners in het sociale domein (Veiligheidshuis, FIER, Thuis- en Buurtzorg), cyberpartners (Politie, NHL, IT-bedrijven), Arriva (“professionaliseren samenwerking met veiligheidsregio’s”), de organisatie van LF2018, de gemeenten en organisaties die betrokken zijn bij het Skûtsjesilen (uniformering vergunningvoorschriften).

Evalueren

Evaluaties uit 2017 van incidenten (Brand oude gemeentehuis Wolvega, Plofkraken in Haulerwijk en Bakkeveen, Asbestbrand Franeker, Lekkage CO2 Motip Dupli Wolvega), evenementen (landelijke intocht Sinterklaas Dokkum) en burgerbelevingsonderzoeken (Brand oude gemeentehuis Wolvega, Plofkraken Haulerwijk en Bakkeveen) zijn vastgesteld. Alle actiepunten uit deze evaluaties zijn gedeeld met de betrokken crisisfunctionarissen.

Crisiscommunicatie

De “crisiscommunicatietoolbox” is overhandigd aan de gemeentelijke communicatieteams. Deze box bevat hulpmiddelen waarmee na een incident direct de communicatie kan worden opgestart.

CoördinatieRegelingWaddenzee (CRW)

Het proces “opstappen” heeft een kwaliteitsslag gemaakt. De vakbekwaamheidsprogramma’s van RAV en Brandweer staan steeds meer in het teken van hulpverlening op het water; het proces “opstappen” maakt deel uit van de trainingen en oefeningen.

Kwaliteit

GGD en Crisisbeheersing hebben het certificaat behaald voor de externe audit HKZ (Transitie 2015).

3. Programma Brandweer

Afwijkingen ten opzichte van de begroting

De verwachting van het eindresultaat 2018 voor het programma Brandweer is € 170.000.

Met ingang van 2016 is de vennootschapsbelastingplicht voor overheidsorganisaties ingevoerd. Overheidsorganisaties zijn belastingplichtig voor zover er sprake is van een onderneming. Het effect daarvan werd geschat op maximaal € 60.000 per jaar vanaf 2016. De afgelopen twee jaar zijn met ondersteuning van fiscaal specialisten in landelijke netwerkgroepen de gevolgen voor veiligheidsregio's in kaart gebracht en afgestemd met de belastingdienst. Daaruit blijkt uiteindelijk dat alleen de vrijwillige aansluitingen voor het Openbaar Meldsysteem (OMS) in de heffing vallen, wat leidt tot een minimale heffing. Aangezien zowel in de jaarrekening 2016, de jaarrekening 2017 als de begroting 2018 rekening was gehouden met een heffing leidt dit in 2018 tot een incidenteel resultaat van € 170.000. Vanaf 2019 wordt dit structureel gecorrigeerd in de begroting.

In de eerste begrotingswijziging 2018 is incidenteel per saldo extra budget toegekend voor uitzettingen vakbekwaamheid, vrijwilligersvergoeding, afstoten hulpverleningsvoertuigen en woningchecks evenals een besparing op materieel en de structurele consignatie:

Eerste begrotingswijziging 2018	€
- Vakbekwaam worden	-800
- Vrijwilligersvergoeding	-250
- Besparing dekkingsplan consignatie	33
- Besparing dekkingsplan materieel	100
- Afstoten Hulpverleningsvoertuigen Brandweer	-532
- Woningchecks	-74
Totaal beleidsontwikkelingen vanuit kaderbrief	-1.523

De besparing op zowel de consignatie als op materieel zullen worden gerealiseerd. Daarnaast zijn de uitzettingen op de overige items benodigd om de betreffende kosten te kunnen dekken.

Ontwikkelingen en risico's die kunnen leiden tot afwijkingen

Brandveilig Leven

Woningchecks: het woningcheck-project 18 minuten-plus gebieden loopt voor op de planning. In het najaar van dit jaar worden er ruim 500 adressen bezocht in Oudega. Het haalbaarheidsonderzoek voor het realiseren van een brandweer post in Oudega, zijnde een actiepoint uit het Dekkingsplan 2.0, is gestart. 14 mei 2018 organiseert Veiligheidsregio Fryslân, in samenwerking met gemeente Smallingerland, een informatieavond in Oudega.

Markante objecten (rapportage afhechten dekkingsplan 1.0): naar aanleiding van de bestuurlijk vastgestelde "rapportage afhechten dekkingsplan 1.0" ligt in het uitvoeringsprogramma Brandveilig Leven 2017-2018 de focus onder meer op zgn. 'markante objecten' (objecten met een vergunning brandveilig gebruik, BRZO bedrijven, COA (nood)opvanglocaties en hotspots uit het incidentrisicoprofiel). Deze objecten krijgen van Brandweer Fryslân een doelgroepgerichte brandveiligheidsvoorlichting dan wel een 'Geen Nood Bij Brand'-traject aangeboden. In totaal gaat het om ruim 1100 markante objecten. In het gehele jaar 2017 + Q1 2018 is door Brandweer Fryslân met reeds circa 600 markante objecten actief contact gezocht. Er resteren voor de rest van dit jaar nog 500 te bezoeken markante objecten, de verwachting is dat dit eind 2018 is afgerond. In het gehele jaar 2017 + Q1 2018 is bij 23 van deze markante objecten een zgn. 'Geen Nood Bij Brand'-traject opgestart en heeft bij 21 markante objecten een doelgroepgerichte voorlichting plaatsgevonden. Het aantal daadwerkelijk uit te voeren activiteiten blijft achter bij de raming. Hoewel we een forse inspanning leveren om door middel van een bezoek in contact te komen met de eigenaren/gebruikers van markante

objecten, blijkt het bewerkstelligen van een daadwerkelijke brandveilig leven-activiteit binnen een dergelijk object een weg van de lange adem; de praktijk wijst uit dat eigenaren/gebruikers van markante objecten lang niet altijd gebruik maken van ons aanbod.

Doelgroepgerichte voorlichting: in Q1 is regio-breed fors ingezet op het verzorgen van brandveiligheidsvoorlichtingen. Deze voorlichtingen waren onder meer gericht op senioren, medewerkers van de thuiszorg, wijkverenigingen, dorpsbelangen en agrariërs (i.s.m. LTO). Daarnaast is de voorlichtingscontainer volop ingezet in de regio. In de periode 4 april tot en met 20 april is in samenwerking met de gemeente Smallingerland een pop-up store open geweest in het centrum van Drachten. In deze pop-up store konden belangstellenden informatie krijgen over brandveiligheid in en rondom huis. Zo waren in de store 30 oorzaken van woningbranden te zien. De pop-up store was een succes: in totaal heeft de store 1313 bezoekers getrokken.

Repressief overleg

Het repressief overleg heeft als doel om veiligheid bij risicovolle bedrijven te bevorderen zonder te kijken naar regelgeving. Het is binnen onze organisatie een van de pijlers van het risicogericht denken doordat medewerkers van de brandweer samen met bedrijven, die werken met gevaarlijke stoffen, in overleg gaan over de risico's binnen het bedrijf. Het overleg bestaat uit een aantal afspraken op de locatie van het bedrijf waarin risico's, (on)mogelijkheden van het bedrijf en de brandweer aan bod komen. Door dit gezamenlijk te doen ontstaat een set scenario's waar zowel de brandweer als het bedrijf (BHV) lering uit kunnen halen en die ook gezamenlijk geoefend worden. In de praktijk zien we dat bedrijven over de hele linie enthousiast zijn over de overleggen en de oefeningen / rondleidingen die hieruit naar voren komen. Daarnaast zijn ook de ploegen vanuit onze eigen organisatie enthousiast en geven aan specifieke kennis opgedaan te hebben die ze kunnen gebruiken bij een volgende inzet.

We zijn momenteel met de tweede ronde BRZO bedrijven (zoals De Waard, BASF en Motip Dupli) bezig en er worden ieder jaar nieuwe bedrijven benaderd om deel te nemen in dit traject. In Noordwest is dit jaar bijvoorbeeld Lamb Weston begonnen met de cyclus en is daar recent de oefening geweest.

Implementatie Dekkingsplan 2.0

De implementatie van het Dekkingsplan 2.0 loopt conform planning, de Bestuurscommissie Veiligheid wordt op 20 juni 2018 middels een notitie hierover geïnformeerd. Vanaf eind maart beschikt elke brandweerpost over één TS en worden de 2e TS-en ingezet als reserve TS voor de borging van de paraatheid. Vanaf dit moment worden ook de inzetten gemonitord waarbij voorheen 2 TS-en vanuit dezelfde post zouden worden ingezet. Met de informatie uit deze monitoring wordt de verandering na een jaar geëvalueerd conform het bestuurlijk besluit bij vaststelling van het Dekkingsplan 2.0.

Arbeidshygiëne

Project arbeidshygiëne, gericht op schoner en daarmee veiliger en gezonder werken verloopt, voorspoedig. Het grootste deel van de medewerkers beschikt inmiddels over een tweede bluspak (uitgezonderd sterk afwijkende maatvoeringen). Daarmee zijn de meest zichtbare acties afgerond. De regiegroep arbeidshygiëne is alert op nieuwe inzichten en gaat dit jaar gezondheidsrisico's bij de taken technische hulpverlening, incident bestrijding gevaarlijke stoffen en water ongevallen nader analyseren.

Bluswatervoorziening

Binnen Brandweer Fryslân heeft de brandbestrijding adequate bluswatervoorziening nodig. Dit op basis van risico's en te leveren prestaties waarbij met de betrokken partners sprake is van gedeelde zorg en verantwoordelijkheid. Na de eerste verkenning in de Bestuurscommissie Veiligheid in februari dit jaar wordt op 20 juni 2018 de bestuurlijke opdracht voorgelegd gericht op visieontwikkeling en aanpak. In het ontwikkel- en uitwerkingstraject worden de diverse partners betrokken. Gemeente krijgen, gezien hun wettelijke verantwoordelijkheid, bijzondere aandacht. In het voorjaar 2019 wordt de visie, het implementatieplan en het te volgen groeipad ter besluitvorming voorgelegd aan het bestuur van de Veiligheidsregio Fryslân.

Ontwikkelingen Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO)

In eerdere begrotingen en kaderbrieven is melding gemaakt van de mogelijke budgettaire consequenties van het overdragen van de meldkamer-taak en de LMO. Het verschil tussen het huidige budget voor de bestaande eigen meldkamer, en de verwachte uitname als gevolg van invoering LMO was circa € 750.000. Als gevolg van de packagedeal die er nu ligt met het Ministerie van Justitie en Veiligheid vervalt dit risico grotendeels. Het Ministerie heeft namelijk € 10,5 mln van de taakstelling voor haar rekening genomen bij de overdracht van de huisvesting en ICT naar de Politie. Voor Veiligheidsregio Fryslân blijft eerst een tekort over van € 50.000, op te nemen in de kaderbrief van 2020. Als er in de toekomst ook gesproken zal worden over eventuele overdracht van personeel, zal het risico van een eventueel tekort opnieuw worden beoordeeld.